

ด่วนที่สุด

ที่ ปง ๐๐๐๘.๒/๑๐๖๑

สลก. (eMail)

ส่ง : สลก. ✓

รับที่ : ธ1794/65

17 ก.พ. 2565 เวลา 11.00 น.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๔๒๒ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF))

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๒๑๘๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จำนวน ๑ แผ่น
๒. ภาควิชาของ FATF จำนวน ๓ แผ่น
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๔๓๘๗ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ แผ่น
๔. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๙๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๒ แผ่น
๕. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๓(กน)/๒๕๙๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ แผ่น
๖. รายงานผลการขอยกระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย (Follow – Up Report: FUR) ต่อ APG ฉบับภาษาอังกฤษและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ
๗. การประมาณการค่าธรรมเนียมสมาชิกของ FATF รายปี จำนวน ๒ แผ่น
๘. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒ แผ่น
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๕๑ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จำนวน ๒ แผ่น
๑๐. ร่างหนังสือของประเทศไทยในการแสดงเจตจำนงในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF ฉบับภาษาอังกฤษและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ขอเสนอเรื่องการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการและสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ในส่วนของสำนักงาน ปปง. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

FATF เป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างรัฐบาล (International Governmental Organization) จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยที่ประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ G7 ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๓๙ ราย และมีเครือข่ายความร่วมมือซึ่งเรียกว่า FATF-Style Regional Bodies (FSRB) จำนวน ๙ แห่ง ในทุกภูมิภาคของโลก เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและติดตามความคืบหน้าการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating Financing of Terrorism (AML/CFT)) อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้เป็นสมาชิกของ FATF แต่เป็นสมาชิกของกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (The Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG)) หนึ่งใน FSRBs ซึ่งเป็นเครือข่ายและสมาชิกสมทบของ FATF ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๔ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ขยายกรอบสมาชิก APG ออกไปอีก ๘ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ทั้งนี้ FATF มีการกำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการกำหนดมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

(๒) ผลักดันการปฏิบัติตามมาตรฐานด้านการ AML/CFT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินระหว่างประเทศ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ทั้งเรื่องความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ติดตามความคืบหน้าในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และออกมาตรการตอบโต้ประเทศที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

(๔) จัดทำแนวโน้มและวิธีการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายของอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ สำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งที่ ๒๔๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการประสานและกำกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ซึ่งมีมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ทำหน้าที่

ประธานการประชุม ได้เห็นชอบให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF โดยให้สำนักงาน ป.ป.ง. นำเรื่องเสนอขอความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF และจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนงเสนอต่อรัฐมนตรีต้นสังกัด (นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี) ลงนามเพื่อเสนอ FATF ต่อไป

๑.๓.๒ สำนักงาน ป.ป.ง. ได้จัดทำ Roadmap การยกระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล โดยได้กำหนดให้เป้าหมายการเข้าเป็นสมาชิกของ FATF ไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างไรก็ตาม จากการกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) และความร่วมมืออันดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน ป.ป.ง. จึงได้ประสานงานไปยัง APG และ FATF เกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF และพบว่าประเทศไทยสามารถเร่งรัดกระบวนการสมัครในขั้นแรกให้แล้วเสร็จได้เร็วกว่ากำหนดเดิม ๔ ปี โดยนายกรัฐมนตรีได้อนุมัติการปรับแผนงานเพื่อเร่งรัดการเข้าเป็นสมาชิก FATF เรียบร้อยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ FATF เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนด ประเทศไทยโดยรัฐมนตรีต้นสังกัด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะมีหนังสือแสดงเจตจำนงในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกไปยัง FATF ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเสนอเรื่องเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ประเทศผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF ต้องมีคุณสมบัติในผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ดังนี้

ความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย

(๑) ต้องมีคะแนนผลการประเมินที่ได้คะแนนในระดับสอดคล้องน้อยที่สุด (Non-Compliant (NC)) และสอดคล้องบางส่วน (Partially Compliant (PC)) ไม่เกิน ๗ ข้อ

(๒) ข้อแนะนำที่ ๓ (ความผิดฐานฟอกเงิน), ข้อแนะนำที่ ๕ (ความผิดฐานการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย), ข้อแนะนำที่ ๑๐ (การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า), ข้อแนะนำที่ ๑๑ (การเก็บรักษาหลักฐาน) และข้อแนะนำที่ ๒๐ (การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย) ต้องอยู่ในระดับสอดคล้องมาก (Largely Compliant (LC)) หรือสอดคล้องมากที่สุด/ไม่มีข้อบกพร่อง (Compliant (C))

/ความสอดคล้อง...

ความสอดคล้องด้านประสิทธิผล

(๑) ต้องมีคะแนนความสอดคล้องด้านประสิทธิผลในระดับปานกลาง (Moderate) - ต่ำ (Low) ไม่เกิน ๖ ด้าน

(๒) ต้องมีคะแนนความสอดคล้องด้านประสิทธิผลในระดับต่ำ (Low) ไม่เกิน ๓ ด้าน

สำหรับประเทศไทยได้เข้ารับการประเมินมาแล้ว ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และครั้งที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย อยู่ที่ ๒๗ ข้อจากทั้งหมด ๔๐ ข้อ และด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงาน อยู่ที่ ๔ ด้านจากทั้งหมด ๑๑ ด้าน ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับการยกระดับผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้น ๕ ข้อ จากระดับ PC เป็นระดับ LC จำนวน ๔ ข้อ ได้แก่ มาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินตัวแทน ข้อกำหนดในการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อกำหนดในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและการดำเนินการกับประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและก่อการร้าย และจากระดับ LC เป็นระดับ C จำนวน ๑ ข้อ เรื่องความร่วมมือภายในประเทศ ทั้งนี้ ระดับที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๔ ข้อ จากระดับ PC เป็น LC หรือ C ส่งผลให้มีระดับความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลดีขึ้นจาก ๒๗ ข้อ เป็น ๓๑ ข้อ จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๒ กระบวนการและจัดทำกรอบระยะเวลาในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกภาพของ FATF สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การประสานงานกับประเทศผู้สมัคร และให้สถานะผู้สังเกตการณ์

(๑) กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ - ประเทศไทยโดยรัฐมนตรีต้นสังกัดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีหนังสือแสดงเจตจำนงในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF

(๒) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ที่ประชุมใหญ่ FATF จะพิจารณาข้อมูลแสดงคุณสมบัติตามเกณฑ์ของ FATF เช่น ขนาดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ขนาดภาคธุรกิจ ขนาดประชากร อิทธิพลต่อระบบการเงินโลก การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในองค์กรระดับภูมิภาค และการมีส่วนร่วมในองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

(๓) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ที่ประชุมใหญ่ FATF ตัดสินใจเดินทางเยือนในระดับสูงเพื่อพิจารณาว่าประเทศอยู่ในสถานะที่จะผ่านการประเมินและมีความสอดคล้องด้านกฎหมายในระดับที่น่าพอใจ

(๔) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - หากผลการเยือนประเทศไทยเป็นที่น่าพอใจ ที่ประชุมใหญ่ FATF จะพิจารณาเชิญประเทศไทยเข้าร่วมการประชุม FATF ในฐานะผู้สังเกตการณ์

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมิน ยอมรับแผนปฏิบัติการ และการให้ความเป็นสมาชิก

ภายในระยะเวลา ๓ ปีหลังจากประเทศไทยมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ FATF จะทำการประเมินเพื่อพิจารณารอบสุดท้ายในการให้สมาชิกภาพแก่ประเทศไทย

ทั้งนี้ กรอบระยะเวลาอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับการพิจารณาของ FATF

/๔.๓ การเข้าเป็นสมาชิก FATF...

๔.๓ การเข้าเป็นสมาชิก FATF จะต้องมีการชำระค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม FATF ซึ่งขึ้นกับขนาดเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ในปัจจุบันค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีอยู่ระหว่าง ๑,๖๘๐,๗๕๕.๑๙ - ๔๖,๗๖๖,๕๐๙.๑๒ บาท โดยประมาณการค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีของประเทศไทยจากการคำนวณจากสถิติเชิงปริมาณ จะอยู่ระหว่าง ๒,๖๕๒,๙๕๙.๓๑ - ๒,๙๔๗,๗๓๒.๕๗ บาท นอกจากนี้ ในปีถัดไปค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ - ๖ ขึ้นอยู่กับขนาดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และกิจกรรม/โครงการของ FATF ในแต่ละปี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๕. ผลกระทบ

การเข้าเป็นสมาชิกของ FATF จะเพิ่มบทบาทการทำงานด้าน AML/CFT ของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในฐานะที่เป็นประเทศที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐานสากลในระดับเดียวกับนานาชาติที่พัฒนาแล้ว เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการเงินของประเทศไทย และสร้างความน่าเชื่อถือด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี รวมถึงนำมาซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศต่อไปในอนาคต รวมทั้งประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ด้านวิชาการจากประเทศต่างๆ ตลอดจนจะได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมหรือดูงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

สำนักงาน ป.ป.ง. ได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาพร้อมแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๗. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๕๑ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งว่า การสมัครเข้าเป็นสมาชิก FATF ไม่เป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงควรเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงาน ป.ป.ง. ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ FATF

๘.๒ เห็นชอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งกำกับการบริหารราชการและสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ง. ลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ FATF ตามร่างที่เสนอมาพร้อมนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจตรี

(ปิยะพันธ์ ปิงเมือง)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กองความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๐๐ ต่อ ๔๐๖๔ (ปิ่นนครุจน์)

โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pannaruj_p@amlo.go.th